

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/18/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200614
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4012200614.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Gabriely Gerdovej, v právnej veci žalobcu: Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhaszni Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom 3600 Ózd, Jászi. O. u. 3, Maďarsko, zast.: JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie Hviezdoslavova č. 4, Rožňava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 13642-2/2012-BA zo dňa 30.01.2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 21. novembra 2012, č. k. 15S/34/2012-41, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/34/2012-41 zo dňa 21. novembra 2012 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým v nepatrnej časti zmenil prvostupňové rozhodnutie a v prevyšujúcej časti zamietol odvolanie a potvrdil rozhodnutie SP- pobočka Topoľčany č. 32062-84/2011-TO z 15.08.2011, ktorým bolo rozhodnuté o zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti (ďalej len „povinného poistenia“) F. F. dňa 15.06.2008.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie v ktorom dôvodil v zásade zhodne s obsahom žaloby, namietajúc samotný vznik povinného poistenia.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“), ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní ako aj z hľadiska splnenia

podmienok súdneho prieskumu rozhodnutia podľa § 247 ods. 1 OSP. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie je prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 vety druhej vo výroku ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP, avšak nestotožnil sa s jeho dôvodmi. Odvolací súd zdôvodňuje zamietajúci výrok o podanej žalobe nasledovne:

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Orgánom verejnej správy je pre účely správneho súdnictva aj právnická osoba, ktorej bolo zákonom zverené rozhodovanie, ktorým sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť ich práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti priamo dotknuté. Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení 2. hlavy V. časti OSP o preskúvaní rozhodnutí na základe žaloby sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 177 zák. č. 461/2003 Z.z. na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne (pobočky a ústredie). Do vecnej príslušnosti pobočky podľa § 178 ods. 1 písm. a) bodu 1. patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch. O opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu rozhoduje ústredie (§ 179 ods. 1 písm. b)).

Samostatným rozhodnutím č. 32062-84/2011-TO z 15.08.2011 bolo pobočkou žalovaného rozhodnuté o tom, že „pánovi F. F., občanovi Maďarskej republiky, nar. XX.XX.XXXX (ďalej len Sz. S.), zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti dňa 15.6.2008“. Podľa dôvodovej časti rozhodnutia zamestnancovi zanikol uvedeného dňa pracovný pomer na základe ukončenia vyslania firmou pomenovanou ako žalobca, (ďalej len „zamestnávateľ“). V odvolaní proti rozhodnutiu pobočky žalobca namietal, že menovanému (Sz. S.) nikdy povinné poistenie ani nevzniklo a tým pádom nemohlo ani zaniknúť povinné poistenie. Poukázal na dôvody odvolania podané proti inému rozhodnutiu - a to rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté o vzniku poistenia. Žalovaný v rozhodnutí o odvolaní žalobcu poukázal na nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo dňa 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „nariadenie“) a jeho vykonávacie nariadenie rady (EHS) č. 574/1972 z 21. marca 1972, ako koordinačné nariadenia s účinnosťou do 30. apríla 2010, osobitne čl. 13 (2), čl. 14 (1)(a) a skutkové zistenia v priebehu konania a dospel k záveru, že na Sz. S. zamestnanca účastníka konania (žalobcu) sa do 15.06.2008 v oblasti sociálneho zabezpečenia vzťahuje legislatíva Slovenskej republiky, keďže na jej území vykonával pracovnú činnosť a menovanému nebol v MR vystavený formulár E 101. O vzniku povinného poistenia menovaného bolo rozhodnuté rozhodnutím č. 32062-53/2011-TO z 15.08.2011.

Podľa zistenia odvolacieho súdu vo veci odvolania proti rozhodnutiu o vzniku poistenia bolo vedené samostatné konanie, odvolací súd však nemá poznatky, či bola podaná samostatne žaloba o preskúmanie právoplatného rozhodnutia o vzniku poistenia.

Odvolací súd ďalej konštatoval, že v žalobe podanej proti právoplatnému rozhodnutiu o zániku poistenia žalobca dôvodil tým, že menovanému (Sz. S.) nikdy nevzniklo na území SR povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti a preto ani zaniknúť nemohlo. Argumentácia použitá v žalobe je založená na tvrdení žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci v konaní o vzniku poistenia s tým, že žalobca svoje odvodové povinnosti riadne plnil voči OEP (obdoba zdravotnej poisťovne v Maďarsku) a odvody v SR by boli duplicitné.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatoval, že zo žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného nevyplývajú skutkové a ani právne tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach tým, že žalovaný rozhodol o zániku povinného poistenia zamestnanca žalobcu Sz. S. Žaloba

neobsahuje tvrdenia o ukrátení žalobcu na jeho subjektívnych právach ani ako zamestnávateľa. Dôvody žalobcu v danej veci neboli v príčinnej súvislosti s dôvodmi, ktoré by boli spôsobilé privodiť zrušenie rozhodnutia žalovaného o zániku poistenia. Takým dôvodom by bolo napríklad uvedenie iného dátumu ukončenia výkonu pracovnej činnosti Sz. S. v SR, prípadne aj zistenie, že povinné poistenie nevzniklo, pokiaľ by správny súd posudzoval zákonnosť rozhodnutia o vzniku povinného poistenia len ako podkladového rozhodnutia (§ 245 ods. 1 OSP). Odvolací súd však poznamenáva, že rozhodnutie o vzniku povinného poistenia môže byť predmetom samostatného konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, preto sa s dôvodmi žalobcu, ktoré smerovali k posúdeniu tejto otázky (vzniku povinného poistenia) v konaní o zániku povinného poistenia nemohol súd ako s prejudiciálnou otázkou zaoberať. Iné dôvody nezákonnosti rozhodnutia, ani procesné, ktoré by mali vplyv na zákonnosť rozhodnutia, v žalobe uvedené neboli, rovnako ako neboli uvedené tvrdenia o ukrátení na právach žalobcu.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca sám mal a mohol osvedčiť súvislosť dvoch konaní týkajúcich sa tej istej osoby a žiadať spojenie oboch vecí na spoločné prejednanie už v odvolacom konaní, resp. podať spoločnú žalobu. Odvolací súd súčasne vytýka aj žalovanému vedenie dvoch samostatných konaní o vzniku a zániku povinného poistenia, keďže obe začali až po ukončení pracovnej činnosti Sz. S. v SR. Úlohou krajského súdu pritom nebolo to, aby zisťoval a spároval jednotlivé konania o vzniku a zániku povinného poistenia tých istých osôb, i keď tak mohlo vzniknúť nebezpečenstvo nekonzistentného rozhodovania v rôznom čase a v rôznych senátoch.

Odvolací súd poukazuje na to, že zamietnutie žaloby o preskúmanie rozhodnutia o zániku povinného poistenia neznižuje mieru súdnej ochrany žalobcu. V prípade úspechu žalobcu v konaní o vzniku povinného poistenia by sa totiž rozhodnutie o jeho zániku bez ďalšieho stalo ničotným právnym aktom. V opačnom prípade, pokiaľ by aj bol právoplatným rozhodnutím vyslovený vznik povinného poistenia, vzhľadom na postoje žalobcu k predmetu sporu, nie je rozhodnutie o zániku povinného poistenia objektívne v rozpore s jeho prezentovanými záujmami, keďže žalobca netvrdil a ani nemôže tvrdiť ukrátenie na svojich subjektívnych právach rozhodnutím o zániku povinného poistenia. Z dôvodov uvedených v žalobe, (ktoré sa týkali, ako už bolo uvedené, skutkových okolností a právneho posúdenia vzniku povinného poistenia), nebolo podľa názoru odvolacieho súdu preskúmané rozhodnutie o zániku povinného poistenia v rozpore so zákonom, resp. medzinárodnou zmluvou, pretože skutková okolnosť ukončenia výkonu pracovnej činnosti Sz. S. v SR ku dňu 15.06.2008 (a tým aj prípadného zániku povinného poistenia, ak by sa preukázali skutkové a právne dôvody jeho vzniku), nebola spochybnená.

Odvolací súd je toho názoru, že dôvody rozhodnutia krajského súdu sa rovnako ako rozhodnutie žalovaného a samotná žaloba, nevzťahujú k predmetu rozhodnutia o zániku povinného poistenia, ktoré bolo predmetom konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, hoci výrok rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá, považuje odvolací súd za vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP aj potvrdil. Odvolací súd uviedol svoje dôvody rozhodnutia. Na základe § 250k ods. 1 OSP á contr. náhrada trov odvolacieho konania ani celého konania žalobcovi nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.